

Internet: Recursos per a pares

PART I. Infants en l'ús d'Internet

1. Internet, beneficis i riscos
 - 1.1 Internet, què és?
 - 1.2 Beneficis
 - 1.3 Riscos
 - 1.4 Internet i biblioteca, recursos complementaris

2. A la pràctica
 - 2.1 Els consells, com educar
 - 2.2 Eines de prevenció

PART II. Recursos educatius i informació pràctica

1. Els portals educatius
 - 1.1 Què són. Característiques
 - 1.2 Exemples i pràctiques
 - 1.2.1 Edu 365
 - 1.2.2 Educalia
 - 1.2.3 WebClip
 - 1.3 Webs d'interès educatiu

2. Informació pràctica, alguns recursos
 - 2.1 Webs d'interès ús segur Internet
 - 2.2 Webs sobre informacions pràctiques
 - 2.2.1 AOC (Administració Oberta de Catalunya)
 - 2.2.2 Ajuntament de Tarragona
 - 2.2.3 Biblioteca Pública de Tarragona
 - 2.2.4 Sobre salut
 - 2.2.5 I també joguines

ANNEX. Decàleg dels drets dels infants a Internet

PART I. Infants en l'ús d'Internet

1. Internet, beneficis i riscos

1.1. Internet, què és?

Internet és, bàsicament, **milions d'ordinadors connectats entre sí** i independents uns dels altres. És una xarxa d'ordinadors que proporciona una gran quantitat d'informació.

Internet és, a més, el conjunt de persones que es comuniquen mitjançant la xarxa, és la comunitat humana que cerca informació, exposa idees i opinions, compra i ven productes i serveis, etc. És el que anomenem la **comunitat virtual**, on conviuen persones de cultures, llengües i característiques diferents.

Cal considerar que les tecnologies de la informació i les comunicacions (TIC) es consoliden a la nostra vida diària cada cop més. A l'actualitat Internet està formada per més de 8 milions de servidors distribuïts en més del 90 per cent dels països del món, essent ja més de 80 milions el nombre d'usuaris.

1.2. Beneficis

- ✘ Donar i rebre:
 - Informació
 - Opinions
 - Comunicar-nos amb els altres
- ✘ Sense límits d'espai i temps, comoditat
- ✘ Cost baix. Cada cop és més factible per a les famílies tenir Internet a casa i llocs públics on connectar-se és gratuït, com per exemple, les biblioteques.

Beneficis per als nens

- ✘ Els ajuda en els estudis. Internet ofereix recursos educatius per a fer els deures de l'escola: informació actualitzada , obtenció de fotos i dibuixos, la consulta d'enciclopèdies, diccionaris o altres. A l'actualitat hi ha portals que apleguen tots aquests recursos. Vegem el portal educatiu creat pel Departament d'Ensenyament *Edu365*. Hi accedirem d'una de les formes més pràctiques, pel mapa web.
<http://www.edu365.cat/mapa/index.htm>

- ✘ Permet als nens poder trobar la informació, per ells mateixos, però els hem d'ensenyar a fer-ho amb criteri, diferenciant què és fiable de què no. Un dels punts importants en la fiabilitat son les fonts, és a dir, qui ho ha fet. No és el mateix la informació donada per un estudiant que la que poden donar altres organismes o institucions.

- ✘ Augmentar les habilitats de lectura en accedir a continguts interessants, que poden suggerir una lectura addicional.

- ✘ Aprendre a utilitzar millor les tecnologies i millorar les habilitats informatives orientades a resoldre el dia a dia i al futur mercat laboral.

- ✘ Millorar la capacitat de comunicació amb els altres usuaris. A Internet no hi ha fronteres geogràfiques (engloba tot el món) i permet mantenir contactes amb la família que viu lluny.

- ✘ Jugar a un nombre infinit de jocs, a jocs adequats a cada edat . A través del joc els nens poden pensar i actuar més ràpidament i concentrar-se durant més temps.

- ✘ També Internet ofereix un ampli ventall d'oportunitats d'oci, desenvolupar les nostres aficions; i també tenir informació sobre les activitats d'oci preferides (exemples en les agendes culturals)
Selecció d'agendes culturals fetes a la BPT <http://cultura.gencat.net/bpt/sil/agendes.htm>

1.3. Riscos

El que normalment preocupa als pares i mares és un ús excessiu, l'ús de targetes de crèdit, l'accés a pornografia, la possibilitat de descarregar virus, tot i que cal considerar altres riscos.

- ✘ Els riscos potencials de la xarxa es troben amb una gran facilitat: no cal buscar-los expressament, de vegades n'hi ha prou amb clicar un enllaç en una pàgina 'normal'.
- ✘ A Internet no hi ha horaris i el control d'edat és molt escàs, a diferència del que passa en altres mitjans: per exemple, a la televisió el contingut infantil se sol concentrar en una franja horària determinada; als cinemes, establiments i comerços pertinents s'indica o es controla l'edat del consumidor.
- ✘ Els infants naveguen amb un gran sentit de la curiositat,. Això és molt bo i caldria estimular-ho; el problema és que quan els més petits naveguen sols i es troben continguts perniciosos a Internet, comencen a pensar que estan bé, sense saber distingir allò bo d'allò dolent.

Per tant, és responsabilitat de pares i educadors vetllar perquè l'experiència a Internet dels nens sigui sempre segura, beneficiosa i divertida.

Tipologia de riscos

Una classificació coneguda són les 4 C's:

✘ Contingut

- **Continguts il·lícits**, són aquells que estan considerats així per les lleis (pornografia infantil, informacions racistes, difamatòries, violentes, etc.)
- **Continguts nocius**, són aquells que tot i ser legals poden esdevenir ofensius als valors i sentiments de les persones i varien en funció de

cultures i persones. En són exemple algunes informacions sobre drogues o sexe.

- **Continguts falsos**

X Contacte

- **Establir relacions inadequades**, en el sentit de deixar-se influenciar de manera negativa per alguna persona.
- **Donar informació personal**, en el sentit que pot ser arriscat donar dades personals a desconeguts.
- **Posar-se en discussions o malentesos**, en comportaments que poden ser insultants o ofensius en un entorn anònim, i també en comunicacions escrites.
- **Posar a altres persones en situació de risc**, en el sentit de no enviar informació privada sobre la família.

X Comerç electrònic

- **Sistemes abusius de venda**, on els infants poden ser més vulnerables.
- **Publicitat abusiva**, on els nens no en poden ser prou conscients
- **Comprar sense permís patern**, i fins i tot sense que ells mateixos ho sàpiguen
- **Pèrdua de privacitat**, quan els demanen dades, i també per accedir a jocs o altres (enviar postals, etc.)

X Comportament

- **Riscos legals**, violar drets a tercers, amenaçar, ofendre
- **Risc d'addicció**, manca de control sobre el temps d'ús
- **Ergonomia**, quant a mals hàbits postures

1.4. Internet i Biblioteca, recursos complementaris.

Tal com hem vist fins ara Internet pot ser una bona eina per buscar informació, però és difícil valorar entre tanta quantitat i dispersió d'informació. La major part dels llocs webs no passen un procés de revisió, i actualització, per tant és imprescindible valorar el grau de credibilitat en cada cas. Dins de l'entorn d'Internet les informacions recollides per organismes o institucions constitueixen sovint una garantia per als pares. Allí seleccionen, revisen, i actualitzen els continguts. Veurem els exemples més significatius al llarg d'aquest taller.

En un altre nivell les biblioteques són els llocs naturals on anar a buscar informació. Disposen de col·leccions de temes diversos que han estat seleccionats i organitzats per professionals. També aquestes col·leccions s'han fet al llarg dels anys, fet que permet consultar materials i fonts que encara no estan disponibles a Internet (en serien exemple llibres de temàtica local o alguns clàssics).

I un altre punt fort de les biblioteques és l'assistència i el tracte personalitzats. Les biblioteques poden ajudar a aprendre a usar recursos com pot ser un diccionari o una enciclopèdia, a respondre preguntes, a orientar en les consultes, i tot això també dins de l'entorn d'Internet.

2. A la pràctica

2.1 Els consells, com educar

El fet de conèixer els beneficis i riscos d'Internet és un punt de partida per educar als nostres fills. S'ha d'intentar que sigui una activitat familiar, navegar junts i sinó tenir un control del temps de connexió. És important també conèixer quins són els instruments de prevenció.

2.2. Eines de prevenció

Les eines de prevenció esdevenen primordials per a evitar possibles riscos en l'ús d'Internet. N'hi ha diverses, i unes de les més usades són els filtres.

- ✘ Els **filtres** són programes informàtics que limiten l'accés a continguts d'Internet que es poden considerar nocius. Utilitzen sistemes com el bloqueig d'accés a adreces webs, el bloqueig de paraules clau, el bloqueig d'imatges.

Hi ha un sistema gratuït de l'associació ICRA (Internet Content Rating Association) ja instal·lat per defecte als principals navegadors com per exemple Internet Explorer.

Més informació: http://www.fosi.org/_es/icra/ (en anglès)

Un altre programa gratuït és el Naomi, i amb un sistema de filtrat avançat és *Naomi* que, a diferència d'altres filtres, examina en temps real totes les dades d'Internet (navegadors, xat, lectors de notícies, etc.). Gratuït i fàcil d'instal·lar. Recomanat pel [CNICE](#) (Observatori Tecnològic d'Educació)

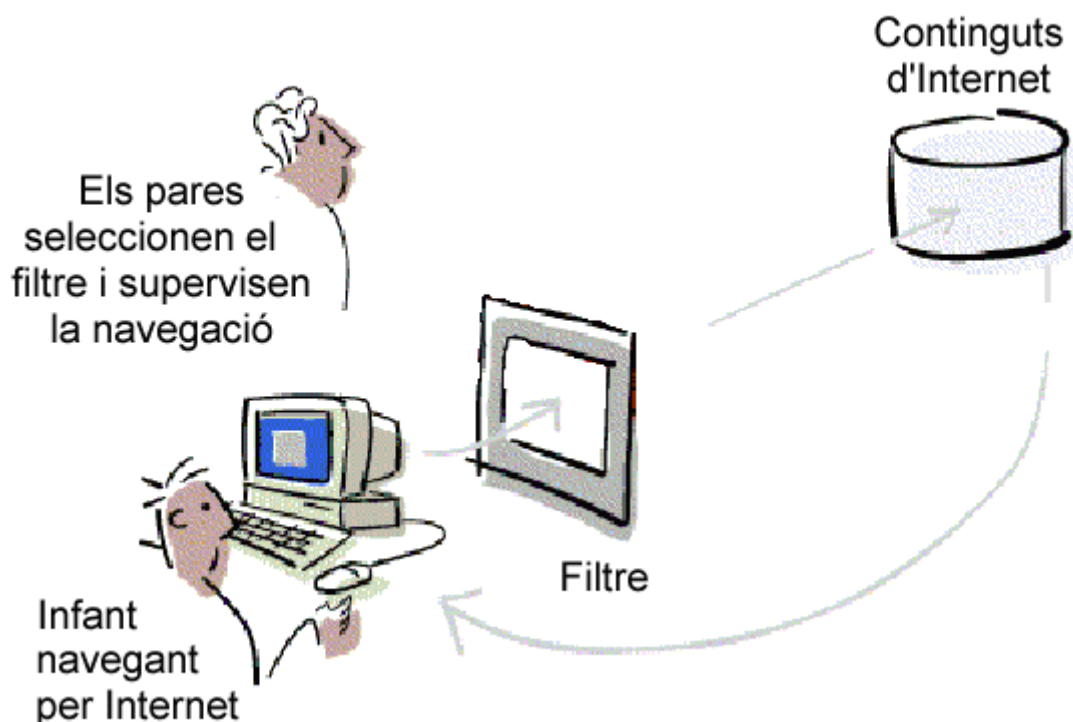
Més informació: <http://www.naomifilter.org/spanish.html>

Com a sistemes més precisos són els filtres de pagament. Entre els més coneguts, i en castellà, tenim OPTENET Web Filter.

Més informació: <http://www.optenet.com> i també al lloc web 'Internet segura' <http://www.internetsegura.net>

Com funciona un filtre?¹

✘ Per altra part hi ha altres tipus de programes que ens permeten:

- **Limitar el temps de connexió**
- **Seleccionar l'accés** a pàgines adients per als infants i adolescents.
- **Enregistrar els llocs web visitats**
- **Bloquejar d'entrada els missatges de 'correu brossa'**
- **Bloquejar la informació que surt de l'ordinador**, com per exemple les dades personals.
- **Regular l'ús dels serveis d'Internet** (tertúlies, correu electrònic, consulta de pàgines web, etc).

Més informació: al lloc web 'Internet segura'

<http://www.internetsegura.net>

¹ Font: 'Internet segura'

PART II. Recursos educatius i informació pràctica

1. Els portals educatius

1.1 Què són?

Els **portals educatius** són espais web que ofereixen múltiples serveis als membres de la comunitat educativa (professorat, alumnat, gestors dels centres i famílies): informació, instruments per a la recerca de dades, recursos didàctics, eines per a la comunicació interpersonal, formació, assessorament, entreteniment...La majoria d'aquests portals són gratuïts.

1.2 Exemples i pràctiques

1.2.1 Edu365

Portal de lliure accés per a la comunitat educativa, on podeu consultar documents, base de dades, utilitzar programes d'orientació i materials d'aprenentatge. Ha estat creat pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Accés: <http://www.edu365.cat/>

1.2.2 Educalia

Web lúdic i educatiu. Podeu participar, intercanviar experiències i contribuir a millorar-ne els continguts. El web ha estat creat per la Fundació "la Caixa". També disponible en castellà i anglès.

Accés: <http://educalia.educared.net/edujsip/idioma.jsp>

1.2.3 WebClip

Directorio de consultes i recursos educatius i de lleure. Webclip és un microespai televisiu i un directorio multimèdia de contingut alhora formatiu, informatiu i d'entreteniments que ha estat creat i pensat per facilitar l'accés dels nens i als continguts d'Internet.

Aquest directori, igual que el programa de televisió, Webclip, ha estat produït per Televisió de Catalunya, S A amb l'assessorament i el suport del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i en col·laboració amb Pandora Box i CCRTV Interactiva.

Accés: <http://www.tvcatalunya.com/webclip/>

1.3 Webs d'interès educatiu

Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya (XTEC)

<http://www.xtec.net/>

Lloc web del Departament d'Educació.

Chaval.es (en castellà)

<http://chaval.red.es/>

Una de les millors ofertes d'oci educatiu a la xarxa.

Chilias

<http://www.diba.es/chilias/>

Lloc web de la Diputació de Barcelona destinat a fomentar un ús educatiu i segur d'Internet per part dels infants. Conté diferents jocs i recursos.

Xarxa Internacional de Recursos Educatius

<http://www.learnsite.com/>

Selecció de recursos educatius.

Kidsmart: Guia per l'ús de la tecnologia a l'educació infantil

<http://www.kidsmartearlylearning.org/SP/index.html>

Ús de la tecnologia per a pares i professors.

Servei d'Orientació de Lectura (en castellà)

<http://www.sol-e.com/>

Orientacions per escollir bons llibres.

Es de llibre

<http://www.esdelibro.es/>

Programa educatiu promogut per CEDRO i adreçat al conjunt de la comunitat educativa, per fomentar la lectura, la creació textual i el respecte als drets d'autor.

Centro Nacional de Información y Comunicación Educativa

<http://www.cnice.mecd.es/>

Programa del Ministeri d'Educació i Ciència per la integració de les TIC en l'àmbit escolar.

2. Informació pràctica, alguns recursos

2.1 Webs d'interès ús segur d'Internet

Internet Segura

<http://www.internetsegura.net>

Programa de sensibilització que té com a missió promoure l'ús segur d'Internet tot contribuint a generar una cultura de responsabilitat.

CapitanNet

<http://www.capitannet.com/>

Projecte , reconegut davant la UE com a Projecte Infonet. Es tracta d'una iniciativa recolzada pel Ministeri de Ciència i Tecnologia i promoguda pel Comitè Espanyol d'UNICEF per fomentar l'ús segur d'Internet amb consells per a pares i educadors.

Ciberfamílies

<http://www.ciberfamilias.com/index.htm>

Web dedicada a informar sobre qüestions relatives a la seguretat dels menors quan utilitzen Internet.

Associació d'Usuaris d'Internet (AUI)

<http://www.aui.es/>

Entitat sense ànim de lucre que pretén promoure el desenvolupament d'Internet, protegir i defensar els interessos i drets als usuaris i fomentar el bon ús.

Web Infantil de Gencat

Web informativa de la Generalitat de Catalunya per a nens i nenes.

<http://www.gencat.cat/infants/>

2.2 Webs sobre informacions pràctiques

2.2.1 Administració Oberta de Catalunya AOC, en 'Tenir fills' i 'Estudiar i formar-se'

<http://www.cat365.net/Inici/FetsVitals/TenirunFill/?l=1> 'Tenir fills'

<http://www.cat365.net/Inici/FetsVitals/EstudiariFormar-se/?l=1> 'Estudiar i formar-se'

Als continguts informatius s'afegeixen els tràmits i gestions

2.2.2 Ajuntament de Tarragona

<http://www.tarragona.cat/>

Lloc web de l'Ajuntament amb informació sobre 'Parc infantil de Nadal', Agenda cultural on podem buscar per activitats infantils, llars d'infants, guia de centres docents i altres.

2.2.3 A la Biblioteca Pública de Tarragona

<http://cultura.gencat.net/bpt/infantil/index.htm>

Lloc web dins del web de la Biblioteca Pública; amb activitats i enllaços recomanats.

2.2.4 Sobre Salut

<http://www.gencat.net/salut/depsan/units/sanitat/html/ca/infantil/index.html>

Lloc web del Departament de Salut amb informacions pràctiques.

<http://www.nlm.nih.gov/medlineplus/spanish/childandteenhealth.html>

Molts recursos sobre salut de MedlinePlus relacionats amb els nens. En castellà.

<http://www.farmacauticonline.com/inici.html>

Col·legi de Farmacèutics de Barcelona amb informacions sobre salut.

2.2.5 I també joguines

<http://www.joguinasegura.coop/web/cat/>

Projecte Europeu amb l'objectiu d'informar sobre els riscos de les joguines.

ANNEX. Decàleg dels drets de la infància a Internet. UNICEF

1. Dret a l'accés a la informació i la tecnologia, sense discriminació per motiu de sexe, edat, recursos econòmics, nacionalitat, ètnia, lloc de residència, etc. En especial aquest dret a l'accés s'aplicarà als infants discapacitats.
2. Dret a la lliure expressió i associació. A buscar, rebre i difondre informacions i idees de tot tipus per mitjà de la Xarxa. Aquests drets només podran ser restringits per garantir la protecció dels infants de les informacions i materials perjudicials per al seu benestar, desenvolupament i integritat; i per garantir el compliment de les lleis, la seguretat, els drets i la reputació d'altres persones.
3. Dret dels infants a ser consultats i a donar la seva opinió quan s'apliquin lleis o normes a Internet que els afectin, com restriccions de continguts, lluita contra els abusos, limitacions d'accés, etc.
4. Dret a la protecció contra l'explotació, el comerç il·legal, els abusos i la violència de tot tipus que es produeixin utilitzant Internet. Els infants tindran el dret d'utilitzar Internet per protegir-se d'aquests abusos, per donar a conèixer i defensar els seus drets.
5. Dret al desenvolupament personal i a l'educació, i a totes les oportunitats que les noves tecnologies com ara Internet puguin aportar per millorar la seva formació. Els continguts educatius adreçats a infants han de ser adequats per a ells i promoure el seu benestar, desenvolupar les seves capacitats, inculcar el respecte als drets humans i al medi ambient i preparar-los per ser ciutadans responsables en una societat lliure.
6. Dret a la intimitat de les comunicacions per mitjans electrònics. Dret a no proporcionar dades personals per la Xarxa, a preservar la seva identitat i la seva imatge de possibles usos il·lícits.
7. Dret a l'esbarjo, al lleure, a la diversió i al joc, també mitjançant Internet i altres noves tecnologies. Dret que els jocs i les propostes de lleure a Internet no continguin violència gratuïta, ni missatges racistes, sexistes o denigrants i respectin els drets i la imatge dels infants i altres persones.
8. Els pares i mares tindran el dret i la responsabilitat d'orientar, educar i acordar amb els seus fills i filles un ús responsable d'Internet: establir temps d'utilització, pàgines que no s'han de visitar o informació que no han de proporcionar per protegir-los de missatges i situacions perilloses, etc. Per a això els pares i mares també han de poder formar-se en l'ús d'Internet i informar-se dels seus continguts.
9. Els governs dels països desenvolupats s'han de comprometre a cooperar amb altres països per facilitar l'accés d'aquests i els seus ciutadans, i en especial dels infants, a Internet i altres tecnologies de la informació per promoure el seu desenvolupament i evitar la creació d'una nova barrera entre els països rics i els pobres.
10. Dret a beneficiar-se i a utilitzar en el seu favor les noves tecnologies per avançar cap a un món més saludable, més pacífic, més solidari, més just i més respectuós amb el medi ambient, en el qual es respectin els drets de tots els infants.